

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2011/7/EÚ

zo 16. februára 2011

o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách

(prepracované znenie)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 114,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽²⁾,

keďže:

(1) V smernici Európskeho parlamentu a Rady 2000/35/ES z 29. júna 2000 o boji proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách ⁽³⁾ sa má vykonať niekoľko podstatných zmien. Je žiaduce, aby sa z dôvodu prehľadnosti a racionalizácie dotknuté ustanovenia prepracovali.

(2) Väčšina tovaru a služieb v rámci vnútorného trhu dodávajú hospodárske subjekty iným hospodárskym subjektom a orgánom verejnej moci na základe odložených platieb, keď dodávateľ poskytne svojmu zákazníkovi čas na zaplatenie faktúry podľa dohody strán, podľa údajov na faktúre dodávateľa alebo podľa zákona.

(3) Mnoho platieb v obchodných transakciách medzi hospo-

dárskymi subjektmi alebo medzi hospodárskymi subjektmi a orgánmi verejnej moci sa uskutočňuje neskôr, než ako sa dohodlo v zmluve alebo stanovilo vo všeobecných obchodných podmienkach. Hoci bol tovar dodaný alebo služby poskytnuté, mnohé zodpovedajúce faktúry sú zaplatené dlho po termíne splatnosti. Takéto oneskorené platby negatívne ovplyvňujú likviditu a komplikujú finančné hospodárenie podnikov. Takisto ovplyvňujú konkurencieschopnosť a ziskovosť podnikov v prípade, keď veriteľ z dôvodu oneskorenej platby musí získať finančné prostriedky z externých zdrojov. Riziko týchto negatívnych vplyvov sa výrazne zvyšuje v období hospodárskeho poklesu, keď je prístup k financovaniu zložitejší.

(4) Návrhy na začatie súdneho konania týkajúce sa oneskorených platieb už uľahčuje nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach ⁽⁴⁾, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vytvára európsky exekučný titul pre nesporné nároky ⁽⁵⁾, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12. decembra 2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze ⁽⁶⁾, a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11. júla 2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu ⁽⁷⁾. V záujme zabránenia oneskoreným platbám v obchodných transakciách je však potrebné stanoviť doplňujúce ustanovenia.

(5) Podniky by mali mať možnosť obchodovať na celom vnútornom trhu za podmienok, ktoré zaručujú, že cezhraničné transakcie so sebou neprinášajú väčšie riziká než domáci obchod. Uplatňovaním podstatne rozdielnych pravidiel na domáce a cezhraničné transakcie by došlo k narušeniu hospodárskej súťaže.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 255, 22.9.2010, s. 42.

⁽²⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 20. októbra 2010 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 24. januára 2011.

⁽³⁾ Ú. v. ES L 200, 8.8.2000, s. 35.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 143, 30.4.2004, s. 15.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 399, 30.12.2006, s. 1.

⁽⁷⁾ Ú. v. EÚ L 199, 31.7.2007, s. 1.

- (6) Komisia vo svojom oznámení z 25. júna 2008 s názvom „Najskôr myslieť v malom – Iniciatíva „Small Business Act“ pre Európu zdôraznila, že by sa mal uľahčiť prístup malých a stredných podnikov (ďalej len „MSP“) k financovaniu a malo by sa vytvoriť právne a podnikateľské prostredie podporujúce včasné platby v obchodných transakciách. Malo by sa poznamenať, že v tejto súvislosti majú osobitnú zodpovednosť orgány verejnej moci. Kritéria na vymedzenie pojmu MSP sú uvedené v odporúčaní Komisie 2003/361/ES zo 6. mája 2003 o vymedzení mikropodnikov, malých a stredných podnikov ⁽¹⁾.
- (7) Jedným z prioritných opatrení stanovených v oznámení Komisie z 26. novembra 2008 s názvom Plán hospodárskej obnovy je zníženie administratívneho zaťaženia a podpora podnikania okrem iného tým, že sa zabezpečí, aby sa faktúry za dodávky a služby vrátane faktúr pre MSP platili v zásade do jedného mesiaca, čím by sa znížili problémy s likviditou.
- (8) Rozsah tejto smernice by sa mal obmedziť na platby vykonávané ako odplata za obchodné transakcie. Táto smernica by nemala upravovať transakcie so spotrebiteľmi, úroky v spojitosti s inými platbami, napr. platbami podľa zákonov o zmenkách a šekoch alebo platbami vykonávanými ako náhrada škody vrátane platieb od poisťovní. Členské štáty by ďalej mali mať možnosť vylúčiť dlhy, ktoré sú predmetom insolvenčného konania vrátane konania zameraného na reštrukturalizáciu dlhu.
- (9) Táto smernica by mala upravovať všetky obchodné transakcie bez ohľadu na to, či sa uskutočňujú medzi súkromnými alebo verejnoprávnymi podnikmi, alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci vzhľadom na to, že orgány verejnej moci vykonávajú značný objem platieb voči podnikom. Z tohto dôvodu by táto smernica mala upravovať aj všetky obchodné transakcie medzi hlavnými zmluvnými stranami a ich dodávateľmi a subdodávateľmi.
- (10) Skutočnosť, že sa táto smernica dotýka aj slobodných povolání, by nemala zaväzovať členské štáty, aby s nimi museli zaobchádzať ako s podnikmi alebo obchodníkmi na účely mimo rozsahu pôsobnosti tejto smernice.
- (11) Dodávka tovaru a poskytovanie služieb za odplatu, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, by takisto mali zahŕňať plánovanie a vykonávanie verejných prác a stavebno-inžinierskych prác.
- (12) Oneskorená platba predstavuje porušenie zmluvy, ktoré sa v dôsledku nízkych alebo žiadnych účtovaných úrokov z omeškania a/alebo zdĺhavých konaní o náhradu škody vo väčšine členských štátov stáva finančne atraktívnym pre dlžníkov. Na odvrátenie tohto trendu a odradenie od oneskorených platieb je potrebná rázna zmena smerom ku kultúre včasných platieb vrátane toho, že vylúčenie práva na účtovanie úroku by sa malo vždy považovať za značne nevýhodnú zmluvnú podmienku alebo obchodnú praktiku. Takáto zmena by takisto mala zahŕňať zavedenie konkrétnych ustanovení o lehotách splatnosti a náhrade nákladov vzniknutých veriteľovi a okrem iného by tiež mala znamenať, že vylúčenie práva na náhradu nákladov na vymáhanie by sa malo považovať za značne nevýhodné, ak sa nepreukáže opak.
- (13) Malo by sa preto zabezpečiť, aby sa zmluvné lehoty splatnosti medzi podnikmi obmedzili vo všeobecnosti na 60 kalendárnych dní. Môžu sa však vyskytnúť okolnosti, keď podniky potrebujú dlhšie lehoty splatnosti, napríklad vtedy, keď chcú svojim zákazníkom poskytnúť obchodný úver. Strany by teda mali mať naďalej možnosť výslovne sa dohodnúť na lehotách splatnosti dlhších než 60 kalendárnych dní, ale za predpokladu, že takéto predĺženie nie je značne nevýhodné pre veriteľa.
- (14) V záujme konzistentnosti právnych predpisov Únie by sa mal na účely tejto smernice uplatňovať pojem „verejný obstarávateľ“ zo smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb ⁽²⁾ a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby ⁽³⁾.
- (15) Zákonný úrok splatný za oneskorenú platbu by sa mal vypočítavať denne ako jednoduchý úrok v súlade s nariadením Rady (EHS, Euratom) č. 1182/71 z 3. júna 1971, ktorým sa stanovujú pravidlá pre lehoty, dátumy a termíny ⁽⁴⁾.
- (16) Táto smernica by nemala veriteľovi ukladať povinnosť vymáhať úrok z omeškania. V prípade oneskorenej platby by táto smernica mala veriteľovi umožniť, aby uplatnil účtovanie úroku z omeškania bez akéhokoľvek predchádzajúceho upozornenia o neplnení alebo podobného upozornenia, ktorým sa dlžníkovi pripomína jeho povinnosť zaplatiť.
- (17) Platba dlžníka by sa mala na účely nároku na úrok z omeškania považovať za oneskorenú platbu vtedy, ak veriteľ nemá dlžnú sumu k dispozícii v deň splatnosti za predpokladu, že splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 124, 8.6.1971, s. 1.

- (18) Faktúry vedú k výzvam na zaplatenie a predstavujú dôležité dokumenty v reťazci transakcií pre dodávku tovaru a poskytovanie služieb, okrem iného na stanovenie termínov splatnosti. Na účely tejto smernice by členské štáty mali presadzovať systémy, ktoré poskytujú právnu istotu, pokiaľ ide o presný dátum prijatia faktúr dlžníkmi, a to aj v oblasti elektronickej fakturácie, kde by prijatie faktúr mohlo generovať elektronické dôkazy, pričom toto prijatie faktúr je sčasti upravené ustanoveniami o fakturácii v smernici Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty⁽¹⁾.
- (19) S cieľom odradiť od oneskorených platieb je potrebné, aby veritelia dostali spravodlivú náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré im vznikli v dôsledku oneskorenej platby. Náklady na vymáhanie by mali takisto zahŕňať náklady na vymáhanie administratívnych nákladov a náhradu za interné náklady, ktoré vznikli v dôsledku oneskorenej platby, pre ktoré by sa mala v tejto smernici stanoviť paušálna minimálna suma, ktorá sa môže kumulovať spolu s úrokom z omeškania. Náhradou v podobe paušálnej sumy by sa mali obmedziť administratívne a interné náklady spojené s vymáhaním. Náhrada nákladov na vymáhanie by sa mala určiť bez toho, aby boli dotknuté vnútroštátne ustanovenia, na základe ktorých môže vnútroštátny súd priznať náhradu veriteľovi pre akúkoľvek ďalšiu škodu súvisiacu s oneskorenou platbou dlžníka.
- (20) Okrem nároku na zaplatenie paušálnej sumy na pokrytie interných nákladov na vymáhanie by veritelia takisto mali mať nárok na náhradu ostatných nákladov na vymáhanie, ktoré im vzniknú v dôsledku oneskorenej platby dlžníka. Takéto náklady by mali zahŕňať najmä náklady, ktoré vznikli veriteľom v dôsledku využitia služieb právnikovi alebo spoločnosti na vymáhanie pohľadávok.
- (21) Touto smernicou by nemalo byť dotknuté právo členských štátov stanoviť paušálne sumy na náhradu nákladov na vymáhanie, ktoré sú vyššie, a teda výhodnejšie pre veriteľa, alebo zvýšiť tieto sumy, okrem iného s cieľom držať krok s infláciou.
- (22) Táto smernica by nemala zabraňovať splátkovým ani rozloženým platbám. Každá splátka alebo platba by však mala prebehnúť na základe dohodnutých podmienok a podľa pravidiel pre oneskorené platby stanovených v tejto smernici.
- (23) Orgány verejnej moci vo všeobecnosti využívajú bezpečnejšie, predvídateľnejšie a trvalejšie zdroje príjmov ako podniky. Mnohé orgány verejnej moci môžu okrem toho získať financovanie za atraktívnejších podmienok ako podniky. Zároveň sú orgány verejnej moci pri dosahovaní svojich cieľov menej závislé od budovania stálych obchodných vzťahov než podniky. Dlhé lehoty splatnosti a oneskorené platby zo strany orgánov verejnej moci za tovar a služby vedú k neopodstatneným nákladom pre podniky. Preto je vhodné zaviesť osobitné pravidlá týkajúce sa obchodných transakcií pre dodávku tovaru alebo poskytovanie služieb podnikmi orgánom verejnej moci, ktorými by sa stanovili najmä lehoty splatnosti, ktoré za bežných okolností nepresahujú 30 kalendárnych dní, pokiaľ nie je v zmluve výslovne stanovené inak, a za predpokladu, že je to objektívne opodstatnené vzhľadom na osobitný charakter alebo prvky zmluvy, a v každom prípade nepresahujú 60 kalendárnych dní.
- (24) Mala by sa však zohľadniť konkrétna situácia orgánov verejnej moci, ktoré vykonávajú hospodárske činnosti priemyselného alebo obchodného charakteru tým, že na trhu ponúkajú tovar alebo služby ako verejnoprávny podnik. Na tento účel by sa malo členským štátom umožniť, aby za určitých podmienok predĺžili zákonnú lehotu splatnosti na najviac 60 kalendárnych dní.
- (25) Osobitným dôvodom na obavy v súvislosti s oneskorenými platbami je v mnohých členských štátoch situácia v oblasti zdravotníckych služieb. V rámci systémov zdravotníctva, ktoré sú základnou súčasťou sociálnej infraštruktúry Európy, je často nevyhnutné zlaadiť potreby jednotlivca s dostupnými finančnými prostriedkami, keďže európske obyvateľstvo starne, očakávania rastú a medicína napreduje. Všetky systémy sa musia zaoberať výzvou stanoviť priority v rámci zdravotnej starostlivosti tak, aby sa vytvorila rovnováha medzi potrebami jednotlivých pacientov a dostupnými finančnými zdrojmi. Členské štáty by preto mali mať možnosť poskytnúť verejnoprávnym subjektom poskytujúcim zdravotnú starostlivosť určitú mieru pružnosti pri plnení ich záväzkov. Na tento účel by sa malo členským štátom umožniť, aby za určitých podmienok predĺžili zákonnú lehotu splatnosti na najviac 60 kalendárnych dní. Členské štáty by však mali vyvinúť maximálne úsilie na to, aby sa platby v odvetví zdravotnej starostlivosti uskutočňovali v rámci zákonných lehôt splatnosti.
- (26) S cieľom neohroziť dosiahnutie cieľa tejto smernice by členské štáty mali zabezpečiť, aby maximálne trvanie postupu prevzatia alebo overovania v prípade obchodných transakcií vo všeobecnosti nepresahovalo 30 kalendárnych dní. Pri postupe overovania by však mala existovať možnosť presiahnuť 30 kalendárnych dní, napríklad v prípade osobitne zložitých zmlúv, ak je to výslovne dohodnuté v zmluve a vo všetkých súťažných podkladoch a ak to nie je značne nevýhodné pre veriteľa.
- (27) Inštitúcie Únie sú v porovnateľnej situácii ako orgány verejnej moci členských štátov, pokiaľ ide o ich financovanie a obchodné vzťahy. V nariadení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev⁽²⁾, sa uvádza, že potvrdenie, schválenie a uhradenie výdavkov inštitúciami Únie sa musí dokončiť v lehotách stanovených v jeho vykonávacích

(1) Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

(2) Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1.

- pravidlách. Tieto vykonávacie pravidlá sú v súčasnosti stanovené v nariadení Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 z 23. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev⁽¹⁾, a v týchto vykonávacích pravidlách sa stanovujú podmienky, za ktorých majú veritelia, ktorí prijímajú oneskorenú platbu, nárok na úrok z omeškania. V kontexte prebiehajúceho preskúmania uvedených nariadení by sa malo zabezpečiť, aby sa maximálne lehoty splatnosti pre inštitúcie Únie zosúladiť so zákonnými lehotami uplatniteľnými pre orgány verejnej moci v súlade s touto smernicou.
- (28) Táto smernica by mala zakázať zneužívanie zmluvnej slobody na úkor veriteľov. V dôsledku toho možno prípad, keď zmluvná podmienka alebo obchodná praktika týkajúca sa dňa alebo lehoty splatnosti, sadzby úroku z omeškania alebo náhrady nákladov na vymáhanie nie je opodstatnená na základe podmienok stanovených pre dlžníka alebo slúži hlavne na účel zabezpečenia dodatočnej likvidity pre dlžníka na úkor veriteľa, považovať za zneužívanie. Na tento účel a v súlade s akademickým návrhom spoločného referenčného rámca by sa každá zmluvná podmienka alebo obchodná praktika, ktorá sa značne odchyľuje od dobrých obchodných zvyklostí a je v rozpore s dobrou vierou a poctivým obchodovaním, mala považovať za nespravodlivú pre veriteľa. Najmä priame vylúčenie práva na účtovanie úroku by sa malo vždy považovať za značne nevýhodné, zatiaľ čo vylúčenie práva na náhradu nákladov na vymáhanie by sa malo považovať za značne nevýhodné, ak sa nepreukáže opak. Touto smernicou by nemali byť dotknuté vnútroštátne ustanovenia týkajúce sa spôsobu uzatvárania zmlúv ani upravujúce platnosť zmluvných podmienok, ktoré sú pre dlžníka nespravodlivé.
- (29) V kontexte zvýšeného úsilia o zamedzenie zneužívania zmluvnej slobody na úkor veriteľov by organizácie oficiálne uznané ako organizácie zastupujúce podniky a organizácie s legitímnym záujmom na zastupovaní podnikov mali mať možnosť podať žalobu na vnútroštátnom súde alebo správnom orgáne s cieľom zabrániť pokračujúcemu uplatňovaniu zmluvných podmienok alebo obchodných praktík, ktoré sú značne nevýhodné pre veriteľa.
- (30) S cieľom prispieť k dosiahnutiu cieľa tejto smernice by členské štáty mali podporovať šírenie osvedčených postupov, a to aj tým, že podporia uverejnenie zoznamu subjektov, ktoré platia včas.
- (31) Je potrebné zabezpečiť, aby v prípade, ak je doložka o výhrade vlastníctva podľa ustanovení rozhodného vnútroštátneho práva určeného medzinárodným právom súkromným platná, mali veritelia na celom území Únie možnosť uplatniť výhradu vlastníctva bez diskriminácie.
- (32) Táto smernica vymedzuje len pojem „exekučný titul“, ale nemala by upravovať rôzne postupy pre nútený výkon tohto titulu alebo podmienky, za ktorých nútený výkon tohto titulu môže byť zastavený alebo odložený.
- (33) Dôsledky oneskorených platieb môžu odrádzať, len ak budú sprevádzané takými postupmi o náhradu škody, ktoré sú rýchle a účinné v prospech veriteľa. V súlade so zásadou nediskriminácie, ktorá je stanovená v článku 18 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, by takéto postupy mali byť k dispozícii všetkým veriteľom usadeným v Únii.
- (34) S cieľom uľahčiť dosiahnutie súladu s ustanoveniami tejto smernice by členské štáty mali nabádať na využívanie mediácie alebo iných alternatívnych spôsobov riešenia sporov. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/52/ES z 21. mája 2008 o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach⁽²⁾ už stanovuje rámec pre systémy mediácie na úrovni Únie, najmä pre cezhraničné spory, a to bez toho, aby zamedzila jeho uplatňovaniu na vnútorné systémy mediácie. Členské štáty by takisto mali nabádať zainteresované strany, aby vypracovali dobrovoľné etické kódexy zamerané najmä na podporu vykonávania tejto smernice.
- (35) Je potrebné zabezpečiť, aby sa postupy vymáhania nesporných pohľadávok súvisiacich s oneskorenými platbami v obchodných transakciách ukončili v krátkom čase, a to aj prostredníctvom zrýchlených postupov a bez ohľadu na dlžnú sumu.
- (36) Keďže cieľ tejto smernice, a to boj proti oneskoreným platbám na vnútornom trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu jeho rozsahu a dôsledkov ho možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie tohto cieľa.
- (37) Povinnosť transponovať túto smernicu do vnútroštátneho práva by sa mala obmedziť na tie ustanovenia, ktoré predstavujú podstatnú zmenu v porovnaní so smernicou 2000/35/ES. Povinnosť transponovať ustanovenia, ktoré sa nezmenili, vyplýva z uvedenej smernice.
- (38) Táto smernica by sa mala uplatňovať bez toho, aby boli dotknuté záväzky členských štátov týkajúce sa lehôt na transpozíciu smernice 2000/35/ES do vnútroštátneho práva a na jej uplatňovanie.

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ L 136, 24.5.2008, s. 3.

(39) V súlade s bodom 34 Medziinštitucionálnej dohody o lepšej tvorbe práva⁽¹⁾ sa členské štáty vyzývajú, aby pre seba a v záujme Únie vypracovali a zverejnili vlastné tabuľky, ktoré budú podľa možnosti čo najlepšie zobrazovať vzájomný vzťah medzi touto smernicou a ich opatreniami na jej transpozíciu,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti

1. Cieľom tejto smernice je boj proti oneskoreným platbám v obchodných transakciách s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie vnútorného trhu a tým podporiť konkurencieschopnosť podnikov a najmä MSP.

2. Táto smernica sa vzťahuje na všetky platby uskutočnené ako odplata za obchodné transakcie.

3. Členské štáty môžu vylúčiť dlhy, ktoré sú predmetom insolvenčného konania začatého proti dlžníkovi vrátane konania zameraného na reštrukturalizáciu dlhov.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „obchodné transakcie“ sú transakcie medzi podnikmi alebo medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci, ktoré vedú k dodávke tovaru alebo k poskytnutiu služieb za odplatu;
2. „orgán verejnej moci“ je akýkoľvek verejný obstarávateľ, ako je vymedzený v článku 2 ods. 1 písm. a) smernice 2004/17/ES a v článku 1 ods. 9 smernice 2004/18/ES bez ohľadu na predmet alebo hodnotu zmluvy;
3. „podnik“ je akákoľvek organizácia iná ako orgán verejnej moci, konajúca v rámci svojej nezávislej hospodárskej alebo odbornej činnosti, a to aj vtedy, ak je táto činnosť vykonávaná len jednou osobou;
4. „oneskorená platba“ je platba, ktorá neprebehne v rámci zmluvnej alebo zákonnej lehoty splatnosti a pri ktorej sú splnené podmienky stanovené v článku 3 ods. 1 alebo v článku 4 ods. 1;
5. „úrok z omeškania“ je zákonný úrok z omeškania alebo úrok, ktorého sadzba bola dohodnutá medzi podnikmi podľa článku 7;
6. „zákonný úrok z omeškania“ je jednoduchý úrok z omeškania, ktorého sadzba zodpovedá súčtu referenčnej sadzby a najmenej ôsmim percentuálnym bodom;
7. „referenčná sadzba“ je jedna z týchto sadzieb:
 - a) pre členský štát, ktorého menou je euro:

- i) buď úroková sadzba uplatňovaná Európskou centrálnou bankou na jej posledné hlavné refinančné operácie, alebo

- ii) hraničná úroková sadzba vyplývajúca z postupu ponuky s variabilnou sadzbou pre posledné hlavné refinančné operácie Európskej centrálnej banky;

- b) pre členský štát, ktorého menou nie je euro, rovnocenná sadzba stanovená jeho národnou centrálnou bankou;

8. „splatná suma“ je istina, ktorá mala byť zaplatená v zmluvnej alebo zákonnej lehote splatnosti vrátane uplatniteľných daní, ciel, poplatkov alebo odvodov uvedených na faktúre alebo v rovnocennej výzve na zaplatenie;

9. „výhrada vlastníctva“ je zmluvné dojednanie, podľa ktorého predávajúcemu zostáva zachované vlastnícke právo k dotknutému tovaru až do úplného zaplatenia ceny;

10. „exekučný titul“ je akékoľvek rozhodnutie, rozsudok alebo platobný rozkaz vydaný súdom alebo iným príslušným orgánom vrátane tých, ktoré sú predbežne vykonateľné, či už na jednorazovú platbu, alebo na platenie v splátkach, ktoré umožňuje veriteľovi uplatniť svoj nárok voči dlžníkovi prostredníctvom prostriedkov núteného výkonu.

Článok 3

Transakcie medzi podnikmi

1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách medzi podnikmi mal veriteľ bez potreby upozornenia nárok na úrok z omeškania, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a
- b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby uplatniteľná referenčná sadzba:

- a) za prvý polrok príslušného roku zodpovedala sadzbe platnej 1. januára daného roku;
- b) za druhý polrok príslušného roku zodpovedala sadzbe platnej 1. júla daného roku.

3. Ak sú splnené podmienky stanovené v odseku 1, členské štáty zabezpečia, aby:

- a) mal veriteľ nárok na úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po dátume splatnosti alebo po uplynutí lehoty splatnosti stanovených v zmluve;

- b) v prípade, že dátum splatnosti alebo lehota splatnosti nie je stanovená v zmluve, veriteľ mal nárok na úrok z omeškania po uplynutí ktorejkoľvek z týchto lehôt:

- i) 30 kalendárnych dní po doručení faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu dlžníkovi;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 321, 31.12.2003, s. 1.

- ii) v prípade, že dátum doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu je neurčitý, 30 kalendárnych dní po dátume prijatia tovaru alebo poskytnutia služby;
 - iii) v prípade, že dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr ako tovar alebo službu, 30 kalendárnych dní po prijatí tovaru alebo poskytnutí služby;
 - iv) v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služieb so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční, 30 kalendárnych dní po tomto dni.
4. Ak je určený postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služieb so zmluvou, členské štáty zabezpečia, aby maximálne trvanie tohto postupu nepresahovalo 30 kalendárnych dní odo dňa prijatia tovaru alebo poskytnutia služby, pokiaľ nie je v zmluve výslovne dojednané inak, a za predpokladu, že to nie je značne nevýhodné pre veriteľa v zmysle článku 7.

5. Členské štáty zabezpečia, aby lehota splatnosti stanovená v zmluve nepresahovala 60 kalendárnych dní, pokiaľ nie je v zmluve výslovne dojednané inak, a za predpokladu, že to nie je značne nevýhodné pre veriteľa v zmysle článku 7.

Článok 4

Transakcie medzi podnikmi a orgánmi verejnej moci

1. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci, mal veriteľ po uplynutí lehoty stanovenej v odsekoch 3, 4 alebo 6 nárok na zákonný úrok z omeškania bez potreby upozornenia, ak sú splnené tieto podmienky:

- a) veriteľ splnil svoje zmluvné a zákonné povinnosti a
- b) veriteľ nedostal splatnú sumu včas, s výnimkou prípadu, keď dlžník nie je zodpovedný za omeškanie.

2. Členské štáty zabezpečia, aby uplatniteľná referenčná sadzba:

- a) za prvý polrok príslušného roku zodpovedala sadzbe platnej 1. januára daného roku;
- b) za druhý polrok príslušného roku zodpovedala sadzbe platnej 1. júla daného roku.

3. Členské štáty zabezpečia, aby v obchodných transakciách, kde je dlžník orgánom verejnej moci:

- a) lehota splatnosti nepresahovala žiadnu z týchto lehôt:
 - i) 30 kalendárnych dní po dátume doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu dlžníkovi;

ii) v prípade, že dátum doručenia faktúry alebo rovnocennej výzvy na úhradu je neurčitý, 30 kalendárnych dní po dátume prijatia tovaru alebo poskytnutia služby;

iii) v prípade, že dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr ako tovar alebo službu, 30 kalendárnych dní po dátume prijatia tovaru alebo poskytnutia služby;

iv) v prípade, že postup prevzatia alebo overovania, ktorým sa má stanoviť zhoda tovaru alebo služby so zmluvou, je určený zákonom alebo zmluvou, a ak dlžník obdrží faktúru alebo rovnocennú výzvu na úhradu skôr alebo v deň, keď sa takéto prevzatie alebo overovanie uskutoční, 30 kalendárnych dní po tomto dni;

b) dátum doručenia faktúry nebol predmetom zmluvnej dohody medzi dlžníkom a veriteľom.

4. Členské štáty môžu predĺžiť lehoty uvedené v odseku 3 písm. a) najviac na 60 kalendárnych dní pre:

a) každý orgán verejnej moci, ktorý vykonáva hospodárske činnosti priemyselného alebo obchodného charakteru tým, že na trhu ponúka tovar alebo služby, a ktorý ako verejnoprávny podnik podlieha požiadavkám transparentnosti stanoveným v smernici Komisie 2006/111/ES zo 16. novembra 2006 o transparentnosti finančných vzťahov členských štátov a verejných podnikov a o finančnej transparentnosti v niektorých podnikoch (¹);

b) verejnoprávne subjekty poskytujúce zdravotnú starostlivosť, ktoré sú náležite uznané na tento účel.

Ak sa členský štát rozhodne predĺžiť lehoty v súlade s týmto odsekom, zašle Komisii správu o tomto predĺžení do 16. marca 2018.

Na uvedenom základe Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade správu, v ktorej uvedie, ktoré členské štáty predĺžili lehoty v súlade s týmto odsekom, a zohľadní vplyv na fungovanie vnútorného trhu, najmä na MSP. K tejto správe sa priložia všetky príslušné návrhy.

5. Členské štáty zabezpečia, aby maximálne trvanie postupu prevzatia alebo overovania uvedeného v odseku 3 písm. a) bode iv) nepresiahlo 30 kalendárnych dní odo dňa prijatia tovaru alebo poskytnutia služby, pokiaľ nie je v zmluve a v súťažných podkladoch výslovne dojednané inak, a za predpokladu, že to nie je značne nevýhodné pre veriteľa v zmysle článku 7.

(¹) Ú. v. EÚ L 318, 17.11.2006, s. 17.

6. Členské štáty zabezpečia, aby lehota splatnosti stanovená v zmluve nepresiahla lehoty stanovené v odseku 3, pokiaľ v zmluve nie je výslovne dojednané inak, a to za predpokladu, že to je objektívne odôvodnené vzhľadom na osobitný charakter alebo prvky zmluvy, a aby v žiadnom prípade nepresiahla 60 kalendárnych dní.

Článok 5

Rozvrhy platieb

Touto smernicou nie je dotknutá schopnosť strán dohodnúť sa podľa príslušných ustanovení rozhodného vnútroštátneho práva na rozvrhoch platieb, ktorými sa stanovujú splátky. V prípadoch, keď niektorá zo splátok nie je splatená v dohodnutom termíne, úrok a náhrada stanovené touto smernicou sa vypočítajú výlučne na základe splatných súm.

Článok 6

Náhrada nákladov na vymáhanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že sa úrok z omeškania stane splatným v rámci obchodných transakcií v súlade s článkom 3 alebo 4, bol veriteľ oprávnený získať od dlžníka minimálne paušálnu sumu vo výške 40 EUR.

2. Členské štáty zabezpečia, aby paušálna suma uvedená v odseku 1 bola splatná bez potreby upozornenia a bola náhradou za vlastné náklady veriteľa na vymáhanie.

3. Veriteľ je oprávnený od dlžníka požadovať okrem paušálnej sumy uvedenej v odseku 1 primeranú náhradu všetkých nákladov na vymáhanie presahujúcich túto paušálnu sumu a vzniknutých v dôsledku dlžníkovho omeškania s platbou. Tieto náklady by mohli zahŕňať náklady vzniknuté okrem iného v dôsledku využitia služieb právnikov alebo spoločností na vymáhanie dlhov.

Článok 7

Nekalé zmluvné podmienky a nekalé obchodné praktiky

1. Členské štáty zabezpečia, aby zmluvná podmienka alebo obchodná praktika týkajúca sa dátumu alebo lehoty splatnosti, sadzby úroku z omeškania alebo náhrady nákladov na vymáhanie bola buď nevymáhateľná, alebo mala za následok vznik nároku na náhradu škody, ak je značne nevýhodná pre veriteľa.

Pri určovaní, či je zmluvná podmienka alebo obchodná praktika značne nevýhodná pre veriteľa v zmysle prvého pododseku, sa zvažia všetky okolnosti prípadu vrátane:

a) akéhokoľvek hrubého odchýlenia sa od dobrých obchodných zvyklostí v rozpore s dobrou vierou a poctivým obchodovaním;

b) povahy tovaru alebo služby a

c) toho, či dlžník má nejaký objektívny dôvod odchyliť sa od zákonnej sadzby úroku z omeškania, od lehoty splatnosti uvedenej v článku 3 ods. 5, článku 4 ods. 3 písm. a), článku 4 ods. 4 a článku 4 ods. 6 alebo od paušálnej sumy, ako je uvedená v článku 6 ods. 1.

2. Na účely odseku 1 sa zmluvná podmienka alebo obchodná praktika, ktorá vylučuje úrok z omeškania, považuje za značne nevýhodnú.

3. Na účel odseku 1 sa zmluvná podmienka alebo obchodná praktika, ktorá vylučuje náhradu nákladov na vymáhanie stanovenú v článku 6, považuje za značne nevýhodnú, ak sa nepreukáže opak.

4. Členské štáty zabezpečia, aby v záujme veriteľov a súťažiteľov existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré zabránia pokračujúcemu uplatňovaniu zmluvných podmienok a obchodných praktík, ktoré sú značne nevýhodné v zmysle odseku 1.

5. Prostriedky uvedené v odseku 4 zahŕňajú ustanovenia, na základe ktorých organizácie oficiálne uznané ako organizácie zastupujúce podniky alebo organizácie s oprávneným záujmom na zastupovaní podnikov môžu dať návrh na začatie konania na súde alebo príslušnom správnom orgáne podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva na základe toho, že zmluvné podmienky alebo obchodné praktiky sú značne nevýhodné v zmysle odseku 1, aby tak mohli uplatniť primerané a účinné prostriedky, ktoré zabránia ich pokračujúcemu uplatňovaniu.

Článok 8

Transparentnosť a zvyšovanie informovanosti

1. Členské štáty zabezpečia transparentnosť práv a povinností vyplývajúcich z tejto smernice, a to aj zverejnením platnej sadzby zákonného úroku z omeškania.

2. Komisia na internete zverejní podrobné informácie o aktuálnej sadzbe zákonných úrokov, ktoré sa vo všetkých členských štátoch uplatňujú v prípade oneskorených platieb v obchodných transakciách.

3. Členské štáty v prípade potreby využijú odborné publikácie, propagačné kampane či iné vhodné prostriedky na zvýšenie informovanosti podnikov o existencii prostriedkov nápravy pri oneskorených platbách.

4. Členské štáty môžu podporiť vypracovanie kódexov včasných platieb, v ktorých budú jasne stanovené lehoty splatnosti a náležitý postup pri riešení akýchkoľvek sporných platieb, alebo iné iniciatívy, ktorými sa bude riešiť kľúčová otázka oneskorených platieb a ktoré prispejú k rozvoju kultúry včasných platieb, čo podporí cieľ tejto smernice.

Článok 9

Výhrada vlastníctva

1. Členské štáty zabezpečia v súlade s ustanoveniami rozhodného vnútroštátneho práva určeného medzinárodným právom súkromným, aby predávajúcemu zostalo zachované vlastnícke právo k tovaru až do úplného zaplatenia jeho ceny, ak doložka o výhrade vlastníctva bola výslovne dohodnutá medzi kupujúcim a predávajúcim pred dodaním tovaru.
2. Členské štáty môžu prijať alebo ponechať v platnosti ustanovenia týkajúce sa preddavkov, ktoré už dlžník zaplatil.

Článok 10

Postupy vymáhania nesporných pohľadávok

1. Členské štáty zabezpečia, aby v prípade, že dlh alebo prvky konania nie sú sporné, bolo možné získať exekučný titul, a to aj prostredníctvom zrýchleného postupu a bez ohľadu na výšku dlhu, zvyčajne do 90 kalendárnych dní od podania žaloby veriteľom na súde alebo od veriteľovho podania na inom príslušnom orgáne. Členské štáty vykonajú túto povinnosť v súlade so svojimi príslušnými vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi a správными opatreniami.
2. Vnútroštátne zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia musia uplatňovať rovnaké podmienky na všetkých veriteľov usadených v Únii.
3. Pri výpočte lehoty uvedenej v odseku 1 sa nezapočítavajú:
 - a) lehoty na doručenie písomností;
 - b) akékoľvek omeškania spôsobené veriteľom, ako napr. lehoty na vykonanie opráv v podaní.
4. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby tým boli dotknuté ustanovenia nariadenia (ES) č. 1896/2006.

Článok 11

Správa

Komisia do 16. marca 2016 predloží Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tejto smernice. K správe sa v prípade potreby priložia príslušné návrhy.

Článok 12

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s článkami 1 až 8 a 10 do 16. marca 2013. Komisii bezodkladne oznámia znenie týchto ustanovení.

Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Takisto uvedú, že odkazy v platných zákonoch, iných právnych predpisoch a správnych opatreniach na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze a jeho znenie upravia členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijmú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

3. Členské štáty môžu zachovať alebo uviesť do účinnosti ustanovenia, ktoré sú pre veriteľov výhodnejšie ako ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

4. Pri transpozícii tejto smernice sa členské štáty rozhodnú, či vylúčia zmluvy uzatvorené pred 16. marcom 2013.

Článok 13

Zrušovacie ustanovenie

Smernica 2000/35/ES sa zrušuje s účinnosťou od 16. marca 2013 bez toho, aby boli dotknuté povinnosti členských štátov týkajúce sa lehoty na jej transpozíciu do vnútroštátneho práva a jej uplatňovanie. Naďalej sa však uplatňuje na zmluvy uzavreté pred dátumom, pred ktorým sa táto smernica neuplatňuje podľa článku 12 ods. 4.

Odkazy na zrušenú smernicu sa považujú za odkazy na túto smernicu a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe.

Článok 14

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 15

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Štrasburgu 16. februára 2011

Za Európsky parlament
predseda
J. BUZEK

Za Radu
predseda
MARTONYI J.

PRÍLOHA

Tabuľka zhody

Smernica 2000/35/ES	Táto smernica
—	článok 1 ods. 1
článok 1	článok 1 ods. 2
článok 2 bod 1 prvý pododsek	článok 2 bod 1
článok 2 bod 1 druhý pododsek	článok 2 bod 2
článok 2 bod 1 tretí pododsek	článok 2 bod 3
článok 2 bod 2	článok 2 bod 4
—	článok 2 bod 5
—	článok 2 bod 6
—	článok 2 bod 7, úvodná časť
—	článok 2 bod 8
článok 2 bod 3	článok 2 bod 9
článok 2 bod 4	článok 2 bod 7 písm. a)
článok 2 bod 5	článok 2 bod 10
článok 3 ods. 1 písm. a)	článok 3 ods. 3 písm. a)
článok 3 ods. 1 písm. b) úvodná časť	článok 3 ods. 3 písm. b) úvodná časť
článok 3 ods. 1 písm. b) bod i)	článok 3 ods. 3 písm. b) bod i)
článok 3 ods. 1 písm. b) bod ii)	článok 3 ods. 3 písm. b) bod ii)
článok 3 ods. 1 písm. b) bod iii)	článok 3 ods. 3 písm. b) bod iii)
článok 3 ods. 1 písm. b) bod iv)	článok 3 ods. 3 písm. b) bod iv)
—	článok 3 ods. 4
—	článok 3 ods. 5
článok 3 ods. 1 písm. c)	článok 3 ods. 1
článok 3 ods. 1 písm. d) prvá a tretia veta	—
článok 3 ods. 1 písm. d) druhá veta	článok 2 bod 7 písm. b)
—	článok 3 ods. 2
—	článok 4
—	článok 5
—	článok 6 ods. 1
—	článok 6 ods. 2
článok 3 ods. 1 písm. e)	článok 6 ods. 3

Smernica 2000/35/ES	Táto smernica
článok 3 ods. 2	—
článok 3 ods. 3	článok 7 ods. 1
—	článok 7 ods. 2
—	článok 7 ods. 3
článok 3 ods. 4	článok 7 ods. 4
článok 3 ods. 5	článok 7 ods. 5
—	článok 8
článok 4	článok 9
článok 5 ods. 1, 2 a 3	článok 10 ods. 1, 2 a 3
článok 5 ods. 4	—
—	článok 10 ods. 4
—	článok 11
článok 6 ods. 1	—
—	článok 12 ods. 1
článok 6 ods. 2	článok 12 ods. 3
článok 6 ods. 3	článok 1 ods. 3
článok 6 ods. 4	článok 12 ods. 2
článok 6 ods. 5	—
—	článok 12 ods. 4
—	článok 13
článok 7	článok 14
článok 8	článok 15
—	príloha